

Na nové silnice

Peněz na výkupy pozemků je dostatek, říká ministr dopravy Dan Ťok.

ROZHOVOR
str. 12–13

ELITA BYZNYSU

Nejbohatší Češi a Slováci: kdo pro ně pracuje a jací jsou šéfové? Děti miliardářů propadly parkuru.

Právě v prodeji

CZK/EUR • 25,760 / +0,040 Kč   **CZK/USD** • 22,427 / +0,152 Kč   **PX** • 1043,55 / +0,83%   **BITCOIN** • 3413,25 \$ / -0,70%   **ZLATO** • 1328,65 \$ / +1,50%

KOMENTÁŘ: VYSOKÁ HRA NA REFORMU / str. 11

Krátce

Systém pro dávky bude mít nového správce

Ministerstvo práce uzavřelo stamilionový tendr na jednotný informační systém. Vítězem se stala firma DXC Technology. **str. 3**

Do e-shopu Zoot dorazil insolvenční správce

Městský soud v Praze ustanovil předběžným insolvenčním správcem internetového obchodu Lukáše Zrůsta z firmy Konreo. **str. 5**

Dluhopisový Triload Invest čelí insolvenčnímu

Společnost, která se zaměřuje na investice do relaxačních a sportovních center, se potýká s finančními problémy od loňského jara. Insolvenční odvracela už loni na podzim. **str. 6**

Hlad po zlatu byl loni nejvyšší od roku 1971

Horší vyhlídky globální ekonomiky způsobily loni zvýšenou poptávku po zlatě. Centrální banky ho nakoupily nejvíce od ukončení zlatého standardu. **str. 8**

 twitter.com/e15news

MIREK TOPOLÁNEK:

Někde jsem si přečetl, že 97 procentům Čechů se nestýská po Topolánkovi – politikovi. Absolutní souhlas. Mně se po něm taky nestýská. Netuším, kde se vzala ta tři procenta...

Foto: Shutterstock

Trh hypoték čeká citelné ochlazení

Po rekordních objemech prodaných hypoték v posledních letech – loni zhruba za **220 miliard korun** – přichází útlum. Experti oslovení deníkem E15 očekávají **propad až o 30 procent**.

BYZNYS / str. 4

Zápisník
Martina Štorkána

Všechno bude

Stát zřejmě zaplatí dostavbu městského okruhu za 60 miliard korun. Výměnou za to mu hlavní město Praha poskytne pozemek v Letňanech, na němž má vzniknout multifunkční areál pro deset tisíc úředníků. Bude dost velký, aby se do něj vešly desítky státních složek, ministerstvo pro místní rozvoj, nemocnice i byty. Podle pražského Institutu plánování a rozvoje se sice Letňany pro vybudování úřednické čtvrti vůbec nehodí, ale to je vlastně jedno. Důležité je, že se snad nakonec někde najde místo i pro slíbený Apple Store.

Bude i brexit. At' se to britské premiérce Theresa Mayové líbí, nebo ne, finální datum vystoupení Spojeného království z Evropské unie se blíží a nikdo ještě neví, jak bude odchod vypadat. Ministerská předsedkyně sice chystá plán, který má přinést alternativy k takzvané irské pojistce, ale evropské špičky o něm nechtějí ani slyšet. Doufejme, že někdo nakonec najde řešení této patové situace a odchod země z unijních struktur nebude tak tvrdý.

Zisk Muskovy Tesly klesl ve srovnání s předchozím čtvrtletím o téměř dvě stě milionů dolarů. Zaostal sice za očekáváním analytiků, ale je to poprvé v historii, kdy byla automobilka v zisku ve dvou po sobě jdoucích kvartálech. Radost z toho má i finanční ředitel Deepak Ahuja, který ale po zveřejnění výsledků oznámil, že odchází do důchodu. Skončit se má v nejlepším.

Protagonisté dne

Martin PROCHÁZKA

ŠÉF PŘEDSTAVENSTVA OKSYSTEMU

Firma po pětadvaceti letech zřejmě přijde o lukrativní zakázku – spravovat systém pro výplatu dávek ministerstva práce a sociálních věcí. **str. 3**

Tomáš NOVOTNÝ

ZAKLADATEL 720 DEGREES

Česko-finský start-up získal od investorů 74 milionů korun. Pro správu budov vyhodnocuje data, která umozňují zlepšovat prostředí v kancelářích. **str. 6**

David M. SOLOMON

CEO GOLDMAN SACHS

Americká banka loni zprostředkovala fúze a akvizice v historicky nejvyšším objemu přesahujícím bilion dolarů. **str. 8**

Zvažovaná vládní čtvrt' v číslech:

10 miliard korun	cena podle plánu premiéra Andreje Babiše (ANO)
8,5 miliardy korun	cena nové nemocnice, kterou požaduje Praha po státu postavit
60 miliard korun	cena dostavby městského okruhu, kterou by podle vedení Prahy měl zaplatit stát
35 hektarů	rozloha pozemků zvažovaných pro vládní čtvrt'
10 procent	podíl na území Letňan, který by měly administrativní budovy podle primátora Zdeňka Hřiba zabírat
42	počet státních složek, které by se měly přestěhovat

Pramen: magistrát hl. města Prahy, úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových

Letňanské pozemky vyjdou Babiše draho

■ Úřednickou čtvrt' za městský okruh, nemocnici a kasárna. Směna, kterou navrhl primátor Zdeněk Hřib (Piráti), zaskočila nejen premiéra, ale i koaliční partnery.

Nguyen Thuong Ly

Vedení Prahy začalo klást podmínky, za kterých je ochotné předat státu pozemky v Letňanech. Premiér Andrej Babiš (ANO) by tam chtěl postavit administrativní areál pro deset tisíc úředníků. Klíčovým požadavkem Zdeňka Hřiba je především dostavba vnitřního okruhu za 60 miliard korun.

Takový obchod však zaskočil některé pražské radní, kteří jsou s Hřibem v koalici. „Opravdu si nejsem vědom, že bychom kdy na radě schválili handl, kterým Praha vymění stavbu nesmyslného úřednického ghetta za státní pomoc při stavbě okruhu,“ uvedl náměstek primátora Petr Hlubeček (STAN) na Twitteru. „Byl jsem překvapen, protože naši zástupci hlavního města,

kteří šli na schůzku s Babišem, neměli žádný mandát pro takové vyjednávání. Schůzka měla být informační, nikoliv vyjednávací,“ dodal později pro deník E15 Hlubeček.

Charakter schůzky nicméně podle něj změnil premiér. Rada by prý v opačném případě primátorovy kroky předjednála. Hřib odmítl, že by byl v koalici nějaký rozpor, a zopakoval, že k žádné definitivní dohodě nedošlo.

Klíčovým požadavkem pražského primátora Zdeňka Hřiba je ale především dostavba vnitřního okruhu za 60 miliard korun.

Vláda by Praze měla do dvou týdnů předat konkrétní nabídku. Babiš musí nyní zvážit požadavky hlavního města, které několikanásobně přesahují původní rozpočet plánů na vládní čtvrt'.

Stát by podle Hřiba měl postavit v Letňanech kromě úřadů i nemocnici a byty. Zároveň by měl Praze předat zbývající budovy nemocnice Na Bulovce, kde by mohly vzniknout byty, a Karlínská kasárna, kam by se mohli přesunout magistrátní úředníci z pronajatého Škodova paláce.

Hlavním požadavkem zůstává dostavba okruhu. „Pan premiér to a priori neodmítl, takže o tom budeme dále jednat,“ řekl primátor. Babiš pro Deník N uvedl, že jsou požadavky Prahy extrémní. „Budeme o tom uvažovat, ale podle mě tam tenhle požadavek nepatří,“ řekl listu Babiš o městském okruhu.

Hřib nyní žádá po Babišovi seznam budov, které se v centru Prahy uvolní. „Je to rozhodující pro to, abychom mohli posoudit, jaké dopady bude mít vyklizení a změna účelu těchto budov,“ uvedl.

„Vůbec nepřipouštíme variantu, že by se historické reprezentativní budovy v centru města staly atrakcí pro turisty a zmizely z nich každodenní život Pražanů,“ dodal šéf koaliční Prahy sobě Jan Čížinský.

System pro dávky bude mít nového správce

■ Ministerstvo práce uzavřelo stamilionový tendr na jednotný informační systém. Jeho dosavadní dodavatel a správce OKsystem v něm podle informací deníku E15 prohrál.

Pavel Otto

Celých pětadvacet let spravovala softwarová firma OKsystem vyplácení sociálních dávek. Teď by ale měla skončit. Ve výběrovém řízení na vybudování nového jednotného systému zvítězila podle informací deníku E15 společnost DXC Technology.

Firma měla nabídnout 269 milionů korun oproti 824 milionům požadovaným firmou OKsystem. Zadávací dokumentace stanovila hodnotu zakázky na 270 milionů.

Ministerstvo práce a sociálních věcí potvrdilo, že v pondělí zaslalo výsledek účastníkům tendru. Nyní jim běží lhůta pro podání námitek. Vyjádření firm OKsystem ani DXC Technology se deníku E15 nepodařilo získat.

„Hlavní prioritou je, že nebude jakkoli ohroženo vyplácení dávek, což ministerstvo považuje za zcela zásadní,“ uvedla mluvčí MPSV Barbara Hanousek Eckhardová s tím, že cena nebyla jediným hodnotícím kritériem.

Úřad loni na podzim prodloužil smlouvu s OKsystemem na další dva roky, což podle jeho šéfky Jany Maláčové (ČSSD) vyjde na miliardu. Vítězná DXC Technology by

proto výplatu dávek měla zajišťovat nejpozději od konce listopadu 2020.

„Doufáme, že se výplatu všech sociálních dávek podaří výrazně zlevnit, přičemž systémem bude plně funkční,“ řekl deníku E15 zdroj blízký vládě.

Vítězná firma měla nabídnout cenu **269** milionů korun.

Tendr vyhlásila v prosinci 2017 tehdejší ministryně práce Michaela Marksová (ČSSD), uzávěrka podání nabídek byla loni v dubnu. Rok předtím se pokusila vypovědět OKsystemu smlouvu, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže však vyhověl stížnosti firmy. Nejvyšší kontrolní úřad letos nařkl Marksovou z nehospodárnosti právě kvůli vysokým výdajům na informační systémy. [Více E15.cz](#)

Brexit vezme ČR miliardy

Tvrdí brexit by tuzemskou ekonomiku výrazně zpomalil. Podle nově zveřejněné prognózy ministerstva financí, která poprvé podrobně analyzuje i scénář tvrdého brexitu, by odchod Británie z unie bez dohody letos znamenal snížení růstu HDP o šest až osm desetin procentního bodu.

Pakliže by Velká Británie odešla z unie s dohodou, tuzemská ekonomika by letos rostla o 2,5 procenta. Při tvrdém brexitu by zvýšila svůj objem asi o 1,7 až 1,9 procenta, odhaduje rezort.

Odchod Spojeného království bez jakékoliv dohody by znamenal, že by velmi prav-

děpodobně došlo k zavedení cel a dalších překážek ve vzájemném obchodě.

Exportéři by tak podle zástupců českého trhu jen letos přišli o třicet miliard korun. Nejvíce by přitom na ekonomiku dolehlo oslabení hospodářství celé eurozóny, vypočetlo ministerstvo financí. /oso/

FRONTY U ČNB

Foto: tisk

PŘED POBOČKOU ČNB v Hradci Králové i na dalších místech Česka se včera tvořily dlouhé fronty lidí. Důvodem byla možnost koupit dvacetikorunové mince a papírové stokoruny vydané centrální bankou u příležitosti stého výročí měnové odluky od Rakouska-Uherska.

Krátce

Česko opět dostalo z EU více peněz, než jí dalo

ČR loni získala z rozpočtu unie o 45,3 miliardy korun více, než do něj odvedla. Je to zhruba o jedenáct miliard korun méně než o rok dříve. Snížení je způsobeno rostoucími odvody Česka do rozpočtu EU a tím, že čerpání peněz z eurofondů za období 2014 až 2020 nevykompenzovalo pokles příjmů z unie za období 2007 až 2013.

Sokolové se dočkali vlastního svátku

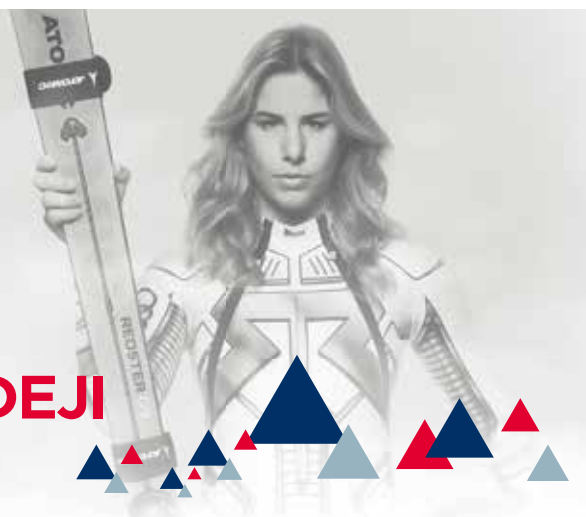
Senát schválil novelu zákona o státních svátcích a uzákonil 8. říjen Památným dnem sokolstva. Sokolská organizace byla založena v roce 1862 a patří tak k nejstarším spolkům v Česku. Vybrané datum se vztahuje k roku 1941, kdy v tento den nacisté Sokol rozpustili a gestapo pozatýkalo kolem 1500 sokolských činovníků. /čtk/

297427/45

INZERCE

Audi FIS SKI WORLD CUP
ŠPINDLERŮV MLÝN
8.–9. 3. 2019

VSTUPENKY V PRODEJI
worldcup2019.cz

Hypoteční trh čekají těžké časy

Banky by letos měly zapomenout na hypoteční žně z minulých let. Finančníci očekávají pokles hypotečního trhu až o třicet procent, téměř o sedmdesát miliard korun.

Vladan Gallistl

Regulace České národní banky, drahé nemovitosti a zdražování hypoték jsou hlavní faktory, které budou srážet český trh s půjčkami na bydlení. A to podle finančníků výrazně.

„Objem hypoték poklesne v letošním roce o deset až dvacet procent,“ upozorňuje Petr Borkovec, šéf finančně poradenské skupiny Partners. Navzdory poklesu to

však podle něj budou stále zajímavá čísla. Ještě větší propad očekává obchodní ředitel Next Reality Jiří Vagner, který klientům pomáhá s vyřizováním hypoték. „Trh spadne až o třicet procent,“ říká Vagner a dodává: „Klientů je méně a minimálně třicet procent nesplňuje podmínky České národní banky.“

Finanční domy včetně refinancování loni půjčily hypoték v objemu zhruba 220 miliard korun.

Pokles o dvacet procent by představoval snížení trhu o přibližně 44 miliard na necelých 180 miliard korun. Při propadu o třicet procent by se objem hypo-

ték dostal pod hranici 160 miliard korun.

Ochlazení hypotečního trhu předpokládají také největší tuzemské banky. „V roce 2019 očekáváme meziroční propad hypotečního trhu o deset až patnáct procent jak v celkovém

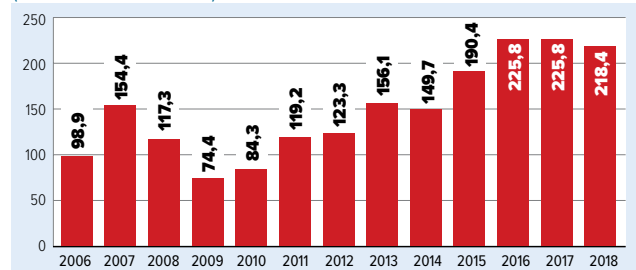
objemu poskytnutých hypoték, tak v jejich počtu,“ uvádí mluvčí České spořitelny Filip Hrubý.

Podobný názor sdílí Komerční banka. „V letošním roce očekáváme, zejména na vzhledem k doporučení České národní banky a rostoucím úrokovým sazbám, mírný pokles zájmu o hypotéky,“ dodává Michal Teubner z Komerční banky.

Meziroční pokles o pětinu by znamenal snížení trhu zhruba o 44 miliard korun na necelých

180
miliard korun.

Objem hypoték poskytnutých občanům (v miliardách korun)

Pramen: Hypoteční banka, Fincentrum Hypoindex

Hypoteční banka očekává snížení produkce na začátku roku. „Delší období je ale těžké predikovat,“ konstatuje mluvčí banky Andrea Vokálová.

Na trh letos plnou silou dopadne regulace centrální banky, která srazila trh již na konci roku. Přísnější pravidla České národní banky se vztahují k příjmům do-

mácností vzhledem k hypotečnímu úvěru. Již dříve ČNB omezila poměr hypotéky k hodnotě nemovitosti, který má být v většině portfolia do osmdesáti procent.

Kromě regulace může trh s půjčkami na bydlení nepříznivě ovlivnit rovněž situace na reálném trhu. „Je zde nedostatek nemovitostí,“ zdůrazňuje Vagner.

Chytrá nabíječka z Česka míří na evropský trh

Technologická agentura vložila do vývoje inteligentní nabíjecí stanice pro elektromobily 6,5 milionu korun.

Michal Tomeš

Spoluprací vědců z pražského ČVUT a prostějovského výrobce elektroniky Micos vyvrcholil vývoj nové generace chytré a levné nabíječky pro elektrické automobily. Její prodejce, společnost Voltdrive, jich chce dodat na trh každoročně kolem tisícovky, což se údajně podaří už letos.

Projektu věří i státní Technologická agentura ČR, která na vývoj poskytla grant ve výši 6,5 milionu korun. „Ryze český projekt, který jsme podpořili, přistoupil k řešení novátorský. Výsledkem je ojedinělá možnost vyspělé regulace a komunikačního propojení,“ uvádí Petr Konvalinka z technologické agentury. „Dotovat projekty s tak vy-

INTELENTNÍ ŘEŠENÍ. Řídící jednotka bere v potaz momentální možnosti místa, odkud nabíječka odebírá energii.

sokým tržním potenciálem, který zajistí také financování českým vědeckovýzkumným pracovištěm, má rozhodně smysl,“ dodává.

Stanice během nabíjení efektivně využívá kapacitu přípojného místa, a tak optimalizuje dobu potřebnou k nabití. Může sloužit i v bytě nebo ve firmě, navíc nejsou nutné větší stavební úpravy. Základ tvoří řídicí

jednotka, která je podle Jiřího Nykodýma ze společnosti Voltdrive levnější až o čtyřicet procent oproti obdobným řešením.

V současnosti prodejce nabíječek spolupracuje s distributory energií, například se společností E.ON nebo s Pražskou energetikou, kteří nabíječky umísťují na veřejná prostranství.

„Trh s automobily poháněnými elektrickou energií je stále v začátcích, také proto chceme mířit i do zahraničí,“ říká Nykodým. Podle něj by se česká technologie mohla poprvé uplatnit například v Rumunsku, zákazníci chce však společnost hledat na celém evropském trhu.

V Česku se loni prodalo 981 elektromobilů a plug-in hybridů, meziročně o 82 procent více. Veřejných dobíjecích stanic funguje téměř 250. Podle skupiny ČEZ v loňském roce odebraly o polovinu více elektrické energie než v předchozím roce.

Krátce

Dukovanské reaktory by mohly fungovat déle

Skupina ČEZ prověřuje možnosti provozu nynějších bloků Jaderné elektrárny Dukovany přibližně do roku 2045. Dosavadní

Foto: ČTK

strategie počítala s odstavením okolo roku 2035. Prodloužení by mělo zajistit kontinuitu výroby elektřiny v lokalitě do spuštění nového jaderného zdroje.

ČNB povolila pojišťovně Simplea činnost

Nově vznikající pojišťovna Simplea z finanční skupiny Partners získala licenci na provozování pojišťovací činnosti od České národní banky. Pojišťovna by měla zahájit činnost ve druhém letošním čtvrtletí. Počáteční investice do pojišťovny činí 350 milionů korun a počítá se s desetiletou návratností.

Kurýrní služba DoDo znásobila své výkony

Na šedesát milionů korun, tedy šestinásobně, zvýšila obrát kurýrní služba DoDo. Počet objednávek se zvýšil čtyřikrát na 450 tisíc doručených zásilek. DoDo loni zvýšila počet kurýrů v Praze, Brně, Plzni a Bratislavě na více než čtyři stovky.

Partneři už mají šest set poboček pošty

Z celkové počtu 3200 poboček jich Česká pošta bude mít na začátku února šest set partnerských. Od začátku roku převedla na partnery sedmnáct pošt. Pošta koncem roku snížila počet poboček převáděných na partnery z původních 2500 do roku 2025 na maximálně 1463.

Domácnosti prohloubily své zadlužení

Dluhy domácností u bank a družstevních záložen stouply v prosinci meziměsíčně o 5,1 miliardy korun na 1,651 bilionu korun. Meziročně bylo zadlužení domácností vyšší o 115,5 miliardy korun. /čtk/

Do e-shopu Zoot dorazil insolvenční správce

■ Městský soud v Praze ustanovil předběžného správce internetového obchodu s módou. Ten se pokouší o finanční restart.

Daniel Novák

Na dění v e-shopu Zoot bude dohlížet insolvenční správce Lukáš Zrúst ze společnosti Konreo. Má zvláštní oprávnění řešit velké insolvence. O ustanovení předběžného správce rozhodl Městský soud v Praze. Zoot je od úterý do konce dubna v režimu ochrany před věřiteli. „Ihned po ustanovení jsem kontaktoval Zoot a svolal do jeho sídla jednání,“ řekl Zrúst.

Těžiště správcovy role v tomto případě spočívá v dohledu nad dlužníkem. „Povinností předběžného správce je provést opatření ke zjištění dlužníkovy majetku a k jeho zajištění, jakož i k přezkoumání dlužníkovy účetnictví,“ dodal Zrúst. Další povinnosti může podle právníka stanovit soud. Mohlo by to být třeba předběžné opatření, jímž by soud omezil dlužníka v nakládání s majetkem. To se však v případě Zootu nestalo.

Zrúst teď řeší ještě další velké insolvence. Mezi největší případy patří ostravská strojírenská společnost Vítkovice Heavy Machinery. Řídí rovněž konkurz zkrachovalého obchodníka s pohonnými hmotami FAU.

Zoot teď nedokáže splácet dluhy. V polovině ledna měl závazky 472 milionů korun, z toho 215 milionů po lhůtě splatnosti. Klíčovým věřitelem se prostřednictvím nákupu pohledávek stala skupina Natland. Od Raiffeisenbank a dalších věřitelů shromáždila pohledávky za 123 milionů. V zástavě má také akcie Zootu. Jeho dosavadním největším akcionářem je podnikatel Oldřich Bajer a fond 3TS.

Zoot oznámil, že od Natlandu získá provozní prostředky. Do firmy zároveň přišli noví krizoví manažeři.

V úterý vyhlášené moratorium umožní Zootu hradit v první řadě pohledávky. Firma ujišťuje, že zákazníkům se současné dění nedotkne.

REKORDNÍ TRŽBY

Foto: ČTK

BUDĚJOVICKÝ BUDVAR loni meziročně zvýšil výstav piva o 3,6 procenta na 1,6 milionu hektolitřů. Tržby tohoto jediného státního pivovaru meziročně stouply o 7,3 procenta na 2,57 miliardy korun, což představuje historický rekord firmy. Zisk zatím Budvar nezveřejnil.

299855/17

INZERCE

V KOMERČNÍ BANCE MAJÍ PODNIKATELÉ FAKTURY POD KONTROLOU

Živnostníci a malé firmy patří ve finančním světě k oblastem, kde na vyčíslení inovačních aktivit stačí počet prstů jedné ruky. Na podnikatelskou klientelu se dlouhodobě zaměřuje Komerční banka. Příkladem může být řešení pro jednoduchou a přehlednou fakturaci, které banka nabízí ve spolupráci se společností FAKTUROID. Na naše otázky odpovídal Jan Kubálek, odpovědný za rozvoj služeb klientům.

Co vás vedlo k záměru zjednodušit vašim klientům práci s fakturami?

Na základě diskuzí s našimi klienty jsme zvolili oblast fakturace, protože vystavování a správu faktur řeší každý podnikatel a probíhá často neefektivně starými zaběhlými způsoby. Naším klientům již téměř rok nabízíme řešení této agendy - chytré a snadno s použitím moderních technologií, díky čemuž ve výsledku ušetří čas a úsilí, které mohou věnovat klíčovým oblastem svého podnikání. Do budoucna bychom ve spolupráci s třetími stranami rádi uvedli i další služby usnadňující život malým podnikatelům.

Proč jste si zvolili cestu spolupráce s externí firmou?

Na trhu působí úspěšné a inovativní firmy, které své produkty řadu let vylepšují společně se svými klienty a mají velmi dobré know-how. Rozhodli jsme se spolupracovat s dodavatelem existujícího řešení. Fakturoid je velmi dobře vnímán svými uživateli a jsme přesvědčeni, že toto partnerství přináší předanou hodnotu i klientům Komerční banky. Věříme totiž ve vytváření „ekosystémů“

navzájem propojených služeb, díky kterým dokážeme klientům přímo do bankovníctví připojit ověřené produkty a na druhé straně integrovat banku do ostatních (například účetních) aplikací. Tento trend je na celém bankovním trhu nazýván otevřené bankovníctví (Open Banking) a je akcelerován novou legislativou o platebním styku (PSD2), která přináší právě možnost propojování různých aplikací s bankou a obráceně.

Fakturování se tedy stalo součástí internetového bankovníctví Komerční banky?

V podstatě ano. Všichni klienti s podnikatelským účtem v KB najdou po přihlášení do internetového bankovníctví nabídku na aktivaci služby Fakturoid. Její používání je v základní variantě zdarma, jako součást balíčku služeb k podnikatelskému účtu. Po aktivaci získá klient na jednom místě nejen informace o všech účtech a využívaných bankovních službách, ale i základní přehled faktur a přímý vstup do Fakturoidu na jedno kliknutí. Chceme, aby naše internetové bankovníctví umožnilo klientům řešení veš-

kerých finančních záležitostí z jednoho místa. Pokud by klientům nedostačovala bezplatná varianta Fakturoidu, která umožňuje fakturovat až na pět obchodních partnerů, mohou si aktivovat zvýhodněné roční předplatné pokročilejších verzí aplikace.

Kolik toho Fakturoid umí?

Fakturoid je aplikace na vystavování a správu faktur určená pro živnostníky a menší firmy. Velký důraz klade na automatizaci – od vydávání a zosazení faktur, přes automatické upomínky, až po párování plateb s bankou. Potěší i uživatele vyžadující manažerský pohled na své finance. Proto podporuje evidenci nákladů a nabízí řadu užitečných statistik. Přístup mohou dát uživatelé i svému účetnímu, který pak může doklady exportovat přímo do svého účetního programu.

Pro koho je on-line aplikace Fakturoid vhodná?

Službu oceňují zejména ti, kteří vystavovali faktury ručně s pomocí běžných kancelářských aplikací, případně používali složitý účetní program právě jen na vystavování

faktur. Díky Fakturoidu mají vše na jednom místě a dostupné odkudkoliv, kde je internetové připojení. Chceme umožnit podnikatelům dělat rutinní administrativu chytré s využitím moderních nástrojů a ušetřit jim tak čas, peníze a starosti. Pro podnikatele je k dispozici i plnohodnotná mobilní verze aplikace.

Jak lze Fakturoid získat?

Klienti KB si aplikaci aktivují jednoduše po přihlášení do svého internetového bankovníctví z hlavní nabídky. Pokud ještě nejste klientem KB, stačí si jen založit podnikatelský účet na nejbližší pobočce Komerční banky, případně on-line na stránkách www.kb-online.cz s podpisem smlouvy prostřednictvím kurýra. Začínající podnikatelé mohou využít naši trvale zvýhodněnou nabídku vedení podnikatelského účtu na dva roky zdarma.

Více informací o Fakturoidu můžete získat na webových stránkách www.kb.cz/fakturoid.

Dluhopisový Triload Invest čelí insolvenční

■ Společnost, která se zaměřuje na investice do relaxačních a sportovních center, se potýká s finančními problémy od loňského jara. Insolvenční odvrácení už loni na podzim.

Jaroslav Bukovský, Vladan Gallist

Po investorech do dluhopisů internetového obchodu s módou Zoot mohou mít obavy o své peníze také investoři do dluhopisů společnosti Triload Invest. Firma během uplynulých dvou let nabídla investorům bondy za 24 milionů korun. Nyní má podnik zaměřený převážně na investice do relaxačních a sportovních center problémy se splácením závazků.

Městský soud v Praze se ve středu začal zabývat návrhem na insolvenční firmu. Čtveřice věřitelů z řad bývalých zaměstnanců společnosti nárokuje pohledávky za bezmála dva miliony

korun, které se týkají jak dlužných mezd, tak nesplacených dluhopisů.

„Je mi známo, že dlužník má více věřitelů a dlouhodobě neplní některé své závazky, zejména mzdy zaměstnanců a platby dodavatelům,“ uvádí navrhovatelka insolvence a do konce loňského listopadu i zaměstnankyně Triload Investu Simona Seidlová. Majitel a šéf firmy Robert Krejčí na dotazy deníku E15 uvedl, že se firma v insolvenční

nenachází. Triload se s návrhem na insolvenční musel vypořádat už loni na podzim, po uspokojení tehdejšího věřitele bylo řízení zastaveno.

Držitelé dluhopisů společnosti Triload Invest podle webu rizikovedluhopisy.cz již přes půl roku marně čekají na výplatu výnosů a firma s nimi nekomunikuje. „V po-

slední době se na nás začali obracet investoři do společnosti Triload Invest s prosbou o pomoc,“ uvádí mluvčí serveru rizikovedluhopisy.cz Eliška Skřivanová.

Triload Invest se dostal do problémů už na jaře loňského roku. V říjnu pak Krejčí prostřednictvím portálu dluhopisy.cz, přes který Triload své bondy prodával, přislíbil umožnění závazků. Poslední dostupná účetní závěrka firmy ve sbírce listin je přítomná za rok 2013.

Firma teď má nefunkční internetové stránky.

„Objem rizikových dluhopisů v Česku odhadujeme na desítky miliard korun. Jedná se bohužel o neregulovaný trh, kde neexistuje žádná statistika skutečně prodaných papírů,“ vysvětluje ekonom poradenské společnosti Partners Martin Mašát.

V insolvenčním návrhu čtyři bývalí zaměstnanci firmy nárokuje pohledávky za bezmála dva miliony korun.

Foto 720 Degrees

DIGITALIZOVANÝ PRŮVAN. Technologie česko-finské firmy automaticky informuje správce budov o proudění vzduchu, teplotě či vlhkosti. Zároveň předkládá doporučení, jak prostředí zlepšit.

Start-up zaměřený na správu budov získal další miliony

Michal Tomeš

Více než sto milionů korun se dosud podařilo získat česko-finskému start-upu 720 Degrees českého zakladatele Tomáše Novotného. V posledním investičním kole do projektu nalila přibližně 74 milionů korun česká venture kapitálová společnost J&T Ventures společně s londýnskou investiční platformou PiLabs a samostatnými investory.

Start-up sídlící v Helsinkách se zabývá správou budov se zaměřením na analýzu vzduchu v interiérech kanceláří nebo veřejných institucí. Technologie využívající umělé inteligence v reálném čase analyzuje teplotu, vlhkost nebo proudění vzduchu a automaticky vytváří doporučení, jak zlepšit prostředí kancelářských pracovníků.

Řešení využívá několik stovek budov v osmi zemích světa. K zákazníkům patří farmaceutická divize koncernu General Electric nebo developer YIT. Ve Finsku společnost 720 Degrees uplatnila svou technologii také v úřadech a školách. „Nová strategická investice společnosti pomůže

s dalším vývojem produktu a škálováním napříč Evropou i Spojenými státy,“ je přesvědčen šéf J&T Ventures Adam Kočík.

Do Spojených států start-upu loni pomohl americký akcelérátor MetaProp NYC, který patří mezi nejvýznamnější investory v oboru realitních technologií.

„U velkých realitních investorů máme často zkušenost, že kvalitu stále vnímají spíše jako nákladovou položku,“ říká Tomáš Novotný. Zdůrazňuje přitom, že technologie jeho start-upu zvyšuje tržní hodnotu nemovitostí. A nejde jen o to. Jeho firma se ve spolupráci s univerzitními odborníky zaměřuje také na dopady kancelářského prostředí na produktivitu práce a zdraví.

V posledním investičním kole se start-upu 720 Degrees podařilo získat zhruba **74** milionů korun.

ČESKÉ START-UPY

NOVÝ SERIÁL ČTĚTE NA E15.CZ

REKORDNÍ PRODEJ

Foto: cik

SPOLEČNOST DZ DRAŽICE, největší tuzemský výrobce ohřívačů vody a výhradní dovozce švédských tepelných čerpadel NIBE, loni zvýšila tržby o šestnáct procent na 1,62 miliardy korun. Prodala rekordních 3,2 tisíce tepelných čerpadel, což představuje meziroční nárůst téměř o čtyřicet procent. Prodej ohřívačů vody vzrostl o 7,8 procenta na 241 tisíc.

E15 Premium

za 1 999 Kč

Novoroční cena rozšířeného předplatného

**Ušetříte
485 Kč**

Roční přístup do placené sekce **E15Premium.cz** a roční předplatné magazínů **E15 Premium**.

Cena platí do 3. 2. 2019.

WWW.E15PREMIUM.CZ

iSport.cz POŘÁDÁ 1. ROČNÍK Superlife závody

PRESENTED BY

 Columbia

- 16. 3. • Praha Milíčovský les
- 13. 4. • Ostrava Bělský les
- 14. 9. • Brno ZOO
- 19. 10. • Praha Šárka
- 9. 11. • Říčany u Prahy

www.superlifezavody.cz

**POSPĚŠ SI A ZÍSKÁŠ FUNKČNÍ
TRIČKO COLUMBIA ZDARMA!**

Goldman Sachs loni radila u transakcí za bilion dolarů

■ Růst trhu fúzí a akvizic pomohl největším americkým bankovním domům, které vedou žebříček poradců podle hodnoty transakcí.

Vladan Gallistl

Největším americkým bankám se loňský rok v oblasti fúzí a akvizic vyvedl. Radily při největších transakcích uplynulého roku, což je vyneslo na přední místa žebříčku studie Mergermarket podle hodnoty transakcí.

První místo v žebříčku obhájila mocná americká banka Goldman Sachs, která loni radila při rekordním objemu transakcí – dosáhl 1,06 bilionu dolarů. Oproti předchozímu roku se hodnota transakcí, při nichž banka radila, zvýšila téměř o pětinu.

Na druhém místě skončil další americký bankovní dům Morgan Stanley, který radil při obchodech za zhruba 959 miliard dolarů. Jde o meziroční nárůst o 54,5 procenta. Za Morgan Stanley

Kdo loni radil při fúzích a akvizicích

Pořadí podle objemu, v miliardách dolarů				Pořadí podle počtu transakcí			
		hodnota	meziroční změna v %		počet	změna	
1	Goldman Sachs	1059,8	19,8	1	Deloitte	468	78
2	Morgan Stanley	959,2	54,5	2	PwC	447	9
3	JP Morgan	831	25,8	3	KPMG	403	-74
4	Citi	683,7	45,6	4	Goldman Sachs	382	54
5	Bank of America Merrill Lynch	531,3	18,2	5	EY	358	-29

Foto proimedia.cz

Pramen Mergermarket

skončila banka JP Morgan, která asistovala firmám při transakcích za zhruba 831 miliard dolarů. „Největší transakce jsou obvykle zadávány globálním investičním bankám, které těží z možnosti financování a propojení na největší finanční instituce, bez jejichž financování se ‚megadeal‘ uskutečnit nedá,“ říká Miroslav Svoboda, vedoucí partner finančního poradenství Deloitte.

Jako příklad lze zmínit největší loňskou transakci, kdy japonský farmaceutický kolos Takeda Pharmaceuticals koupil irského rivala Shire za 79,7 miliardy dolarů. Shire si najal výkvet z Wall Street: konsorcium Goldman Sachs, Citigroup a Morgan Stanley. Japonskému výrobci léčiv radily japonská investiční banka Nomura, JP Morgan Chase a poradenská společnost Evercore Partners. Na prvních místech žebříčku podle počtu „dealů“ jsou světové poradenské firmy. Lidem je Deloitte, která radila při 468 transakcích v celkové hodnotě téměř 62 miliard dolarů. Oproti roku 2017 si

v uplynulém roce polepšila o 78 transakcí.

„Naše pozice v poradenství při fúzích a akvizicích je nejsilnější v segmentu středních transakcí, tedy v řádu vyšších desítek až stovek milionů dolarů nebo eur,“ dodává Svoboda s tím, že se vyplatilo zaměřit se na společnosti a skupiny vlastněné a ovlivňované jejich společníky – fyzickými osobami. Deloitte se podle něj stal jedničkou podle počtu transakcí i ve střední Evropě.

Světovou dvojkou je další poradenský kolos PwC s 447 transakcemi, což je meziročně o devět transakcí víc. „Nejvíce transakcí se děje na trhu střední velikosti,“ uvádí Jan Hadrava, který je v PwC odpovědný za oblast fúzí a akvizic. Firma se podle něj celosvětově zaměřuje právě na oblast středních transakcí. „Tyto transakce sice, co se týče průměrné velikosti, nedosahují ani zdaleka velikosti globálních megatransakcí, nicméně v celkovém počtu a hodnotě je tento trh globálně největší,“ upozorňuje Hadrava.

Kurzovní lístek ČNB

Platnost od 31. 1. 2019

Země	Množství	Kurz
Austrálie	1	16,320
Čína	1	3,346
Dánsko	1	3,450
EMU	1	25,760
Chorvatsko	1	3,470
Japonsko	100	20,643
Kanada	1	17,052
Maďarsko	100	8,155
Norsko	1	2,666
Polsko	1	6,028
Rusko	100	34,305
Švédsko	1	2,483
Švýcarsko	1	22,583
Turecko	1	4,317
USA	1	22,427
Velká Británie	1	29,418

Akcie na pražské burze

31. 1. 2019

Název	Kurz [Kč]	Změna
AVAST	85,50	1,79 %
CETV	69,90	1,30 %
ČEZ	568,00	1,34 %
Erste Bank	789,00	-0,35 %
Kofola	290,00	-0,68 %
KB	908,00	1,06 %
Moneta	76,50	1,06 %
O2 CR	243,50	1,25 %
Pegas	830,00	-0,48 %
Philip Mor. ČR	14 480,00	-0,14 %
TMR	760,00	5,56 %
VIG	552,00	-0,09 %
Celkový objem (v tisících korun)	775 470	

Krátce

Reuters: OPEC radikálně omezil těžbu ropy

Těžba ropy členů OPEC se v lednu proti předchozímu měsíci snížila o 890 tisíc barelů na 30,98 milionu barelů denně. Zaznamenala tak nejprudší pokles za dva roky. Vyplývá to z propočtu agentury Reuters. Začátkem ledna vstoupila v platnost dohoda kartelu OPEC a několika dalších těžařských zemí o omezení dodávek na trh.

Ekonomika eurozóny ztrácí tempo

Tempo růstu HDP eurozóny v loňském roce zpomalilo na 1,8 procenta z předloňských 2,3 procenta. Vyplývá to z rychlého odhadu Eurostatu. Ve čtvrtém čtvrtletí se HDP oproti předchozím třem měsícům zvýšil o 0,2 procenta.

Česko má nadále nejnižší nezaměstnanost v EU

Míra nezaměstnanosti v zemích eurozóny v prosinci zůstala beze změny na 7,9 procenta. Byla tak nejníže od října 2008. V celé EU pak činila 6,6 procenta a byla ve srovnání s listopadem též beze změny. V osmadvacítce je údaj nejníže od začátku měsíčních statistik z ledna 2000. Nejnižší nezaměstnanost je nadále v Česku. /čtk/

ÚSPĚŠNÝ ROK

ITALSKÉMU VÝROBCI luxusních sportovních aut Ferrari vzrostl v loňském roce čistý zisk o 48 procent na 787 milionů eur. Vysoký růst podpořil prodej vozů s motory V12 a úpravy vozů na přání zákazníků.

Foto: Jiffi Kodářick

Globální hlad po zlatu byl loni nejvyšší od roku 1971

■ Jen centrální banky loni skoupily 651 tun žlutého kovu.

Martin Štokrán

Horší vyhlídky globální ekonomiky způsobily loni zvýšenou poptávku po zlatě. Centrální banky ho nakoupily nejvíce za poslední půlstoletí, uvedla Světová rada pro zlato. Cena drahého kovu stoupá, aktuálně se obchoduje za 1322 dolarů za troyskou unci, což je

nejvíce od května loňského roku.

Globální poptávka po zlatě podle agentury Bloomberg loni vzrostla o čtyři procenta na 4354,1 tuny. Centrální banky nakoupily nejvíce drahého kovu od ukončení zlatého standardu v roce 1971. Do svých zlatých rezerv přidaly centrální banky v loňském roce 651,5 tuny zlata, což je druhý nejvyšší nárůst v historii.

„Růst zásob zlata podpořily hlavně obavy ze zpoma-

lení vývoje světové ekonomiky, zvýšených politických tlaků a nejistota na finančních trzích. Myslím, že zlato zůstane atraktivní i v roce 2019,“ řekl šéf trhového zpravodajství Světové rady pro zlato Alistair Hewitt.

V době rostoucí nejistoty na světových trzích měl možnost svou sílu ukázat i oblíbený bitcoin. Nejznámější kryptoměna ale zatím nemůže být bezpečným přístavem především kvůli své velmi vysoké volatilitě.

Více E15.cz

Výsledky

Tesla

Americkému výrobci elektrických aut ve čtvrtém čtvrtletí klesl čistý zisk na 139,5 milionu dolarů. Poprvé ve své 15leté historii ale firma vykázala zisk ve dvou kvartálech po sobě. Šéf Tesly rovněž oznámil, že firmu opustí finanční ředitel Deepak Ahuja. Tržby díky růstu odbytu vozu Model 3 ve čtvrtletí vzrostly o 120 procent na 7,2 miliardy dolarů.

Foto: Reuters

Nokia

Finský výrobce telekomunikačních zařízení vloni snížil ztrátu na 340 milionů eur z 1,5 miliardy eur v předchozím roce. Zlepšení hospodářských výsledků firma očekává letos i příští rok, i když první pololetí bude zřejmě slabší. Akcie firmy proto na burze v Helsinkách po zahájení obchodování odepisovaly více než pět procent.

Royal Dutch Shell

Britsko-nizozemská ropná a plynárenská společnost zvýšila v loňském roce zisk o 36 procent na čtyřleté maximum 21,4 miliardy dolarů. Pozitivní vliv měly vyšší ceny ropy a plynu. Ve čtvrtém čtvrtletí čistý zisk vzrostl o 32 procent na 5,69 miliardy dolarů. Shell v loňském roce mírně zvýšil těžbu, a to na 3,67 milionu barelů ropného ekvivalentu denně.

Hennes & Mauritz

Švédskému prodejci oděvů ve čtvrtém čtvrtletí překvapivě klesl zisk před zdaněním meziročně o 11 procent na 4,4 miliardy švédských korun, asi 10,9 miliardy korun. Podle firmy jsou na vině náklady na modernizaci logistiky, investice do výstavby nových prodejen, s jejichž pomocí se podnik snaží získat větší podíl i na rychle rostoucím internetovém trhu.

General Electric

Největší americký průmyslový konglomerát ve čtvrtém čtvrtletí hospodařil se ziskem 666 milionů dolarů po ztrátě 11,2 miliardy dolarů před rokem, kdy hospodaření podniku nepříznivě ovlivnily rozsáhlé mimořádné náklady. Akcie firmy po zveřejnění výsledků výrazně posílily.

/čtk/

300369/14

INZERCE

Vše nejlepší Prima ZOOM!

“V 6. století jsem vystoupal na Říp a viděl zemi zaslíbenou mlékem a strdím oplývající. Stejně jako Prima ZOOM zajímavostí plný a zábavou překypující. Sláva Prima ZOOM i do dalších let.”

Praotec Čech

Úžasné oceány
každý pátek
20.00 – 22.00

Prima ZOOM

Vláda v Kábulu drží už jen půlku okresů

■ O pokračující bezpečnostní krizi v Afghánistánu svědčí i dramatický nárůst počtu amerických leteckých útoků.

Afghánská vláda v Kábulu má pod kontrolou čím dál menší část afghánského území a v současné době drží už jen 219 ze 407 okresů. Zbytek Afghánistánu je buď pod přímou kontrolou povstaleckého hnutí Tálibán, nebo se o něj bojuje. V nové zprávě to uvedl úřad amerického zvláštního generálního inspektora pro obnovu Afghánistánu (SIGAR).

Zpráva úřadu SIGAR také poukazuje na oslabování afghánských bezpečnostních sil, a to v době, kdy USA a Tálibán jedná o mírové dohody, která by zahrnovala i stažení mezinárodních vojsk ze země výměnou za záruku Tálibánu, že nebude poskytovat útočiště zahraničním extremistům.

Afghánské bezpečnostní složky mají v současné době 308 693 členů, což znamená, že

zaplněno je pouze 87,7 procenta pozic. To je nejméně od ledna 2015. Bezpečnostní analytici uvádějí, že verbování nových vojáků představuje v Afghánistánu značný problém.

O pokračující bezpečnostní krizi v Afghánistánu svědčí podle úřadu i dramatický nárůst počtu amerických leteckých útoků, při nichž letouny USA za prvních 11 měsíců

loňského roku shodily

6823 bomb. „Tento

počet je o 56 procent

vyšší než celkové množství

munice použité při

náletech v roce

2017 a více než

pětkrát vyšší než v roce 2016,“

píše SIGAR.

Aktuálně v Afghánistánu působí 14 tisíc

amerických vojáků, kteří se

podílejí na misi NATO nazvané

Resolute Support. Do téže

mise je zapojeno také osm

tisíc vojáků z dalších 38 zemí

včetně České republiky.

Tálibánu se zatím sice nepodařilo zmocnit se žádného

velkého afghánského města,

stoupňuje ale tlak na venkovské

oblasti a dosahuje největšího

vlivu od svého svržení po americké

invazi v roce 2001. /čtk/

Afghánské bezpečnostní složky mají v současné době **308 693** členů.

KORUNOVACE

Foto Reuters

SULTÁN ABDULLAH, který dosud vládl malajsijskému státu Pahang, byl korunován novým malajsijským panovníkem. Na trůnu nahradil sultána Muhammada V., jenž nečekaně tento měsíc abdikoval. Devětapadesátiletý Abdullah byl do čela monarchie zvolen na pět let jako šestnáctý král v řadě.

EP uznal Guaidóa hlavou Venezuely

Poslanci Evropského parlamentu se usnesli, že až do vypsání svobodných a demokratických voleb uznávají Juana Guaidóa jako legitimního prezidenta Venezuely. Členské země unie a také instituce bloku europoslanci vyzvali ke stejnému kroku.

Šéf parlamentu ovládnuté venezuelskou opozicí Guaidó se tento měsíc pro-

hlásil úřadující hlavou státu a podporu mu vyjádřila řada zemí regionu i USA. Pětatřicetiletý politik se pomocí demonstrací snaží přimět prezidenta Nicoláse Madura, aby umožnil obyvatelům vybrat novou hlavu státu. Podle opozice byly totiž loňské volby neregulérní a Maduro se svého druhého mandátu ujal začátkem ledna protiprávně. /čtk/

Krátce

Moskva musí zaplatit za vyhoštění Gruzínců

Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku rozhodl, že Rusko musí zaplatit deset milionů eur skupině 1500 gruzínských občanů zadržovaných a v roce 2006 hromadně vyhoštěných z ruského území.

Londýn řeší alternativy k irské pojistce

Britská vláda v následujících dnech vypracuje návrhy řešení sporu kolem režimu na hranici mezi Irskem a Severním Irskem po brexitu a předloží je Evropské unii. V rozhovoru s BBC to řekl britský ministr zahraničí Jeremy Hunt.

Sarkozy prohrál soudní spor s novináři

Foto profimedia.cz

Bývalý francouzský prezident Nicolas Sarkozy definitivně prohrál soudní bitvu se zpravodajským serverem Mediapart, který v roce 2012 napsal, že Libye na Sarkozyho volební kampaň v roce 2007 poskytla 50 milionů eur. Kasační soud nyní nařídil, že exprezident musí zaplatit šéfovi Mediapartu a dvěma novinářům serveru 2500 eur. /čtk/

KARLOS VÉMOLA

Jaký je manuál pro život podle legendy MMA Karlose Vémoly?

**PRÁVĚ
V PRODEJI**

NA SEVER

Když je zima, tak si ji užijme pořádně - na Islandu!

Nestíháte jít do trafiky?
Kupte si e-magazín jednoduše
na www.ikiosek.cz

ZAPÁLENÝ KUČAŘ

MasterChef Jirka Hilgart a jeho zásadní gastrorady

CASOPISFORMEN
FORMEN_CZ
FORMENONLINE.CZ

Tvář dne

„Jsem v denním kontaktu s představiteli venezuelské opozice a vím, jak podstatné pro ně je, aby zbytek světa dění v jejich zemi jen mlčky nepřihlížel,

řekla europoslankyně za hnutí ANO Dita Charanzová

str. 10

Foto profimedia.cz

Komentář

Martin Čaban

Vysoká hra na reformu

Přístup vlády Andreje Babiše k penzijní reformě je velmi zajímavý od samého začátku. Stačí se podívat do programového prohlášení. V úvodu mezi „hlavními strategickými směry“ najdeme směle prohlášení: „Chceme důchodovou reformu. Chceme konkrétní kroky bez zdoluhavých a neplodných diskuzí.“ Hlouběji v dokumentu,

v příslušné kapitole, už se siláctví vytrácí: „Sestavíme odborný pracovní tým pro důchodovou reformu, který zhodnotí dosavadní návrhy, aktuální situaci a předpokládaný vývoj a předloží návrh řešení.“

Není těžké uhadnout, že druhý citát je mnohem realističtější než „strategické“ chvástání. Už proto, že programové prohlášení psala menšinová vláda závislá na podpoře komunistů. A tak vznikla komise. V pořadí pátá, dosud nejpočetnější a s nejpestřejším zastoupením všech parlamentních stran, senátorských klubů a desítek dalších občanských i akademických subjektů.

Rozpor formulací v programovém prohlášení se

přelil i do reálné politiky. Ministryně práce, do jejíž gesce změny v penzijním systému patří, v rozhovoru pro deník E15 nedávno uvedla, že systémovou změnu vedoucí k udržitelnějšímu financování penzí nepovažuje za prioritu a že o tom už přesvědčila i premiéra Babiše. Ten se tomuto tvrzení sice vysmál, ale vývoj ukazuje, že Jana Maláčová má v penzijní agendě skutečně navrch.

Ne že by se jí podařilo Babiše přesvědčit o tom, že reforma není nutná. To by premiér popřel mnohá svá silná prohlášení před volbami i po nich. Udělala to rafinovaněji: podařilo se jí přesvědčit Babiše, že za reformu se dá označit i „náprava starých křivd“,

případně hledání a dobývání „spravedlnosti“ v penzijním systému. Právě to jsou priority čerstvě ustavené komise.

Od Maláčové je to velmi chytrý politický tah. Naplní-li komise své hlavní priority, dojde ke zvýšení penzí ženám, které pečovaly o více dětí a dnes mají kvůli náhradním dobám pojištění významně nižší důchody než muži. Těšit se mohou také pracovníci ve fyzicky náročných profesích stejně jako adresáti vdovských a sirotčích důchodů. Sociální demokraté budou mít možnost si za to připsat body u voličských skupin, které jsou pro ně velmi zajímavé.

Není pochyb o tom, že zásluhy na těchto změnách si bude chtít připsat i premiér

Babiš. V tom je skutečně dobrý. Maláčová ale chytře využila prázdnoty Babišových řečí o reformě důchodů a vlila do nich vlastní obsah. Díky tomu jsou sociální demokraté v tomto boji o zásluhy o krok napřed.

Při pozorování tohoto zajímavého politického zápolení se samozřejmě nesmí zapomínat na to, že odvěká varování mnoha makroekonomů ohledně finanční neudržitelnosti dnešních českých penzí zůstávají nadále oslyšena. Analýzy a predikce opřené o demografická data jsou terčem výsměchu, což je tragická chyba. Jenže v této verzi „důchodové reformy“ se prostě o stabilitu veřejných financí bojovat nebude. Bude se bojovat o voliče.

NA HOUPAČCE

LuMa

Foto: E15 Michael Tomáš Zx

Peněz na výkupy pozemků je dostatek

■ Po nedávném **kolapsu D1** a kritice, kterou řešil i premiér, se ministr dopravy opět dostal do popředí zájmu. V týdnu se vyhrtila situace na **dálnici D11**. Konsorcium stavebních firem nejprve odstoupilo od smlouvy s Ředitelstvím silnic a dálnic na její stavbu, následně ji i vypovědělo. „Nakonec jsme se **dohodli na řešení**, jakým uděláme dodatek k původní smlouvě. **Cena stavby se nejspíše navýší**,“ připustil nejdéle sloužící **ministr dopravy Dan Ťok** (ANO).

Hana Filipová, Jiří Liebreich

EB Dodatek ke smlouvě na stavbu D11 se má podepsat do poloviny února. Kdyby k dohodě nakonec nedošlo, musel by se projekt přesoutěžít. Jak by se to promítlo do časového plánu stavby?

Rozhodli jsme se raději pro dohodu, která je lepší než soudní spor a nová soutěž. Takové řešení by znamenalo prodloužení výstavby o měsíce a prodražení, protože dnes se už soutěží za mnohem vyšší ceny než přede dvěma roky.

Stavební firmy mají hodně práce a občas se některé rozhodnou odejít z vysoutěžených zakázek. Stalo se

to už u obchvatu Třince, kdy tři firmy odmítly podepsat smlouvu. Věřím, že na D11 otevřeme oba úseky z Hradce Králové až do Jaroměře v roce 2022.

EB Není po problémech s dálnicí D1 spor o D11 signálem, že šéf ŘSD Jan Kroupa neovládá svou práci?

Zakázka byla vysoutěžena přede dvěma lety. Podmínky byly zcela jiné. Ve stejném balíku soutěží bylo více zakázek, které jsou nyní v realizaci. U nich stavební firmy bez problémů podmínky splnily. Ano, pan Kroupa je možná urputný v obraně peněz daňových poplatníků, nechce přistoupit na všechny požadavky stavbařů.

EB Personální změny v ŘSD nejsou tedy aktuální?

Nejsem ten, kdo řekne, že vyhodí šéfa a bude to lepší. V tomto případě nemám nikoho schovaného v talonu. Jak u D1, tak u D11 je třeba problém nejprve vyřešit. Pan Kroupa chrání peníze daňových poplatníků. Je otázka, jestli to nedělá přes míru.

EB Když nebudou padat cizí hlavy, co ta vaše? Před rokem jste nevěděl, zda do vlády vůbec chcete, nyní se opět objevují spekulace o rekonstrukci vlády a nejčastěji se v souvislosti s výměnou skloňuje vaše jméno.

S premiérem Babišem jsem o tom mluvil a nic takového

mi neřekl. Tyto spekulace se čas od času objevují. Vždyť první hlas volající po mém odvolání se objevil po prvním měsíci na ministerstvu. Ale já jsem týmový hráč a trenér – premiér si může říct, koho do zápasu chce.

EB Doprava bývá největší žadatel peněz z rozpočtu, i z nového investičního plánu vyplývá, že máte největší požadavky...

Do investičního plánu jsme překloupili naše dopravní sektorové strategie. Dlouhodobě se mluví o potřebných stavbách, tady se to upřesnilo, balík peněz je poskládaný. Jestli přijde nový ekonomický cyklus, vláda by měla investovat do dopravního stavebnictví. To je jediný proticyklický krok, že budete investovat státní peníze do státních zakázek a udržíte firmy nad vodou.

Neměli bychom opakovat krok, který se udělal v roce 2010, že se stavby zastavily, firmy vyhladověly a dlouho trvalo, než se cyklus přípravy znovu rozběhl. Věřím, že investiční plán by mohl pomoci kompenzovat ekonomický cyklus.

EB Do budoucna se sníží příliv evropských peněz, bude dost financí na dopravní stavby? Řeší se to bude pomocí PPP?

Pro nové programovací období se jedná o to, že se peníze přesunuly a není jich tam tolik, co bylo. V dopravě se naštěstí přesunuly do takzvaného projektu CEF. Peněz máme relativně dostatek i v kohezním módu. Jsem přesvědčen, že na propojení Evropy peníze budou v dostatečné míře.

Stát pak bude muset hledat i jiné formy. Nyní dáváme přednost tomu, aby bylo financování mimo balanci, což nám PPP umožňuje. Na D4 si to vyzkoušíme. Nyní vybíráme koncesionáře, který postaví 32 kilometrů dlouhý úsek a bude ho 25 let provozovat. Vybráno budeme mít v tomto roce.

EB Žádali jste také o půjčku Evropskou investiční banku ve výši 100 miliard.

Do roku 2025 budeme od EIB čerpat na modernizaci železnic úvěr 11,5 miliard. O zbytku se bavíme. Je to zase financování, které vstupuje do dluhu republiky.

❗ Neměli bychom opakovat krok, který se udělal v roce 2010, že se stavby zastavily, firmy vyhladověly a dlouho trvalo, než se cyklus přípravy znovu rozběhl.

Je dost možné, že to nebude v plné míře čerpáno a že budeme hledat jiné zdroje.

EB Jaké to jsou?

Máme dvě možnosti do budoucna. První je takzvaný Junckerův balíček čili možnost dlužit evropské peníze garantované EU. Druhou možností je transformace ŘSD. Stejně jako rakouský Asfinag by si mohlo půjčovat peníze komerčně a platit je výnosem z mýta a dalších zdrojů.

EB V jaké fázi je příprava transformace?

Máme plán, jak to udělat, ministerstvo vytváří novou analýzu.

EB Kolik peněz máte reálně připraveno na výkupy pozemků?

Nefeknu přesně, kolik peněz je na výkupy. ŘSD má v rozpočtu zhruba 46 miliard korun, v tom má peníze na výkupy. Deklaruji, že kde je možno vykupovat, peníze jsou.

EB Máte představu, za jaké ceny se bude vykupovat?

To je jednoznačně určeno, za jaké ceny se vykupuje. Je to osminásobek obvyklé ceny. Pokud je to stavební či jiná parcela, je to patnáct procent nad tržní cenu. To jsou ceny, které chceme použít i na pražský okruh. Je to mnohem výhodnější než dříve. ŘSD v minulosti získalo územní rozhodnutí, zvýšila se bonifikace půdy. Z pozemku se často stala hodně drahá stavební parcela u Prahy. Byly to astronomické částky. Nynějším osminásobkem se ceny dostaly do rozumných relací. Kromě toho přemýšlíme nad podobnou věcí, jako mají v Polsku.

EB Co máte na mysli?

Mají zákon s pravidlem minimální ceny. Když se vyvlastňuje nebo vykupuje

pozemek, na kterém je dům, má majitel právo na minimální cenu. Vlastník dostane cenu, aby si mohl v dané lokalitě koupit adekvátní bydlení. Může totiž nastat paradoxní situace, že máte domek v záborovém území, kde má vést dálnice, tedy vám ho nedovolí opravovat a stane se z něj barabizna. Pak přijde znalec a řekne, že ve stávajícím stavu nemá dům hodnotu a ocení ho nížko. Tito lidé se logicky bouří. V Polsku zákon urychlil i výkupy pozemků. Chci, abychom se zamysleli nad vložení podobné věci do našeho zákona.

EB Podle dřívějších informací metropole nezvládne stavět pražský okruh a metro D současně. Co je prioritou pro vás?

Městu do toho nechci mluvit. Otázka je, jestli by stát měl platit okruh stejně jako v Brně. V Praze ta paralela neplatí. V Brně děláme jeden městský okruh a ten patří státu. K velkému městskému okruhu se naopak hlásila Praha celou dobu. Vede kolem Prahy. Malý okruh by si měli investovat sami. I peníze na to mají. Pokud ale bude domluva, že městský okruh bude financovat stát výměnou za pozemky pro vládní čtvrt, pak peníze půjdou ze státního rozpočtu.

EB Jak reálná je varianta vedení okruhu částečně tunely?

Varianta leží na stole, studii zpracuje ŘSD. Musíme si říci, zda by vedení pod zemí nebylo ekonomicky výhodnější. Neexistence pražského okruhu stojí velké peníze třeba na objížďkách. Pokud

by se spočítala výhodnost z hlediska státu a veřejných financí, může se ukázat, že kdyby tunelová varianta stála asi o patnáct procent víc, je to pořád levnější, než když nebude stát.

EB Urychlilo by to výstavbu i časově, že?

Určitě. U tunelu máte výhodu, že nemusíte vykupovat pozemky a projednávat výkupy. Důležité je akorát vykoupení pozemků kolem portálů tunelů.

EB Kdy je reálné, že by ŘSD přišlo s konkrétním výstupem?

ŘSD nechám zpracovat studii, my se jí budeme zabývat. Bude to reálný vstup do debaty. Je třeba debatovat i s městskými částmi, kterých se to týká. Například Suchdol by to podešlo, pak je tu ale otázka křižovatek, se kterými počítají Dejvice pro své odlehčení. Tam je prostě nezkvíklé.

EB Existuje časový rámec, kdy se tato věc může dostat ven?

Dokud není zpracována studie, nechci o tom příliš spekulovat. Úseky 517 a 518 ještě nemají posouzení vlivu stavby na životní prostředí – EIA. Až se bude zpracovávat, budu rád, aby se zpracovala tunelová varianta jako jedna z variant posouzení. Bylo by to reálné.

EB Podle plánu, který zveřejnil IPR, mají dopravci v Praze v budoucnu výrazněji ovlivňovat příměstské vlaky. Podobně hovoří i radní pro dopravu Adam Scheinherr. Budete výstavbu nějak podporovat?

IPR je jedním z objednatelů. Budeme se bavit o tom, zda jsou všechny jejich linky rozumné. Mají třeba objednanou linku, která komplikuje příměstské linky, vede totiž skrze celou Prahu. Koordinace mezi IPR, Správou železniční dopravní cesty, která poskytuje kapacity i ministerstvem, existuje a bude existovat. V příměstské dopravě vidíme velký prostor, musíme se ale chovat racionálně. I to jsou tratě, kam se musí dostat nákladní doprava.

EB Právě nákladní dopravci si často a hlasitě stěžují, že nemají kdy a kde jezdit.

To je pravda. Nákladním dopravcům chceme pomoci, bavíme se o tom, zda by si stávající koridor na Ostravu nezasloužil ještě jednu kolej v některém úseku. Zásadním ulehčením ale musí být rychlá spojení, která připravujeme. V nové stopě bychom tak získali spojení Prahy a Brna, které by odlehčilo osobní dopravě a zbyl by prostor pro dopravu nákladní. Druhou možnost vidím v málo využívané trati přes Havlíčkův Brod.

❗ Jestli dopravci po roce zjistí, že na nějakou železniční linku nemají a že ji pokládají, tak mě lidé ukřižují, co jsem to provedl. Další D1. Nejezdily by vlaky na trati, kde jsou na ně lidé zvyklí.

Dan Ťok (60)

Absolvent VUT v Brně kariéru zahájil v První brněnské strojírně. V roce 1996 se stal ředitelem firmy ABB Energetické systémy, po třech letech přešel do Alstom Power, následovala Jihomoravská plynárenská či KKCG Industry. Od roku 2008 šéfoval české pobočce Skansky. Ministrem dopravy je od prosince 2014, od října 2017 je poslancem jako neustraník za hnutí ANO.

EB Když jsme u železniční dopravy: proč ministerstvo ustoupilo od plánu soutěžit dálkové železniční tratě a například zadá drtivou většinu linek Českým drahám?

Úplně jsme od plánu neustoupili. Poslali jsme Evropské komisi notifikaci, že budeme zadávat dálkové tratě přímým zadáním Českým drahám. Přičemž jsme akceptovali oprávněné protinávry nebo nabídky konkurentů. Nemají ani mnoho kapacity, kterou by na linky mohli vrhnout. Například Regiojet, který uspěl v přímém zadání na linku Brno–Ostrava–Bohumín, bude zřejmě muset stahovat z komerční linky svoje spoje. Kapacit není neomezené. Doufám, že linku ujezdí. Protože jestli dopravci po roce zjistí, že na nějakou linku nemají a že ji pokládají, tak mě lidé ukřižují, co jsem to provedl. Další D1. Nejezdily by vlaky na trati, kde jsou na ně lidé zvyklí.

Neudělali jsme nic, co bychom neslibili. V dalším přímém zadání už nemáme adekvátní nabídky, tak předpokládám, že je dáme přímo Českým drahám, což můžeme. Upřímně řečeno, když se podíváte po Evropě, všude nás čeká liberalizace. Některé linky už máme otevřené. Je tu přechodné období, ve kterém je možno dávat zakázky napřímo proto, aby měl národní dopravce možnost se na linky připravit. Fakt je, že je v mnoha oblastech znevýhodněn, má náklady z minulosti, které musí řešit. Dát mu šanci je fér.

Raja Ampat: 1500 ostrovů jen pro vás

■ Na souostroví Raja Ampat v nejvýchodnější části Indonésie zamíří ročně pouhých padesát tisíc turistů. Na mnohem známější Bali přijede stejný počet návštěvníků během několika dní. Přitom Raja Ampat bezpochyby patří k nejkrásnějším destinacím celé Indonésie a tak bohatý podmořský život, jaký je tady, se nachází už jen na pár místech světa.

Jakub Freiwald

Čím dál na východ, tím líp. V Evropě by tohle slovní spojení nejspíš vyvolalo jistě kontroverze, v Indonésii jde o velice účinný způsob, jak se vyhnout davům turistů a navštívit zatím ještě poměrně opomíjená místa a destinace. Místa, která stále mají, možná trochu neprávem, nálepku „drahé“ nebo „to si nikdy nebudu moci dovolit“. Přitom opak může být pravdou.

SBOHEM, CIVILIZACE

Vstupní branou do souostroví Raja Ampat je město Sorong v nejzápadnějším cípu indonéské Papuy. Tady lodní expres Sorong–Waisai zvedne kotvy a vyrazí na otevřené moře. Souostroví Raja Ampat tvoří na 1500 ostrovů a ostrůvků nejrůznějších tvarů a velikostí, obklopených idylickými plážemi s bílým pískem. A všude okolo průzračná zelenomodrá voda. Prostě ten neklasičtější kýč,

na který se lehce zvykne. Jediným možným způsobem dopravy mezi ostrovy jsou lodě. Veřejná doprava tu však až na malé výjimky neexistuje. Vzdálenosti jsou

příliš velké a hustota osídlení naopak hodně řídká. Celé souostroví totiž kromě nepříliš početných skupin turistů obývá pouze necelých padesát tisíc Indonésanů. Skoro každá

KORÁLOVÝ TROJÚHELNÍK.

Oblast v západní části Tichého oceánu o celkové rozloze 5,7 milionu kilometrů čtverečních je pro svůj obrovský ekologický význam nazývána mořskou Amazonií. Žije tu šest set druhů korálů, tři tisíce druhů ryb. Raja Ampat se nachází přímo v jeho středu.

rodina proto vlastní alespoň jednu loď.

Do přístavu ve městě Waisai na ostrově Waigeo přijíždím po páté večer. Když o pár desítek minut později konečně vyplouváme z přístavu směr ostrov Arborek, celá obloha už září rudě. Dva výkonné motory monotónně pění svou ódu a my prakticky letíme nad klidnou vodní hladinou. Než si to vůbec stihnou uvědomit, je noc a v přírodním kině vysoko nad našimi hlavami právě začíná to nejkrásnější představení. Neuvěřitelně jasná Mléčná dráha na nebi mi naznačuje, že je čas hodit všechny chmury civilizace definitivně za hlavu.

Čas se tu řídí trochu jinými pravidly a budik vážně není potřeba. Pár minut po východu slunce se celý ostrov pomalu probouzí a já s ním. Až teď začínám zjišťovat, kde to vlastně jsem. Arborek má na délku zhruba kilometr a přejít ho pěšky z jedné strany na druhou zabere deset minut. Celoročně ho obývají necelé dvě stovky Indonésanů, jejichž skromná obydlí se soustřeďují v centru ostrova. Kromě nich je tu ještě kostel, škola a několik dřevěných chýší pro turisty. Slovo

stres tu nikomu nic neříká a tváře místních obyvatel neustále zdobí nakažlivý úsměv od ucha k uchu. Být v přítomnosti – tady a teď – je tu o poznání jednodušší než kdekoli jinde.

VE STŘEDU RÁJE

To právě bohatství se ale ne nachází na pevnině. Tři kroky po pláži, pár temp v prohřáté vodě a vtom to přichází. Hned při prvním ponoru si připadám jako v jiném světě. Ve světě, kde jsem jenom tichým pozorovatelem něčeho, co jsem nikdy netušil, že na vlastní oči spatřím. Většina souostroví Raja Ampat je součástí národního parku, a tak není divu, že místní podmořský svět vypadá jako z jiné planety. Žijí tu stovky druhů pestrobarevných korálů, ryb a dalších vodních živočichů; například různé druhy žraloků, želvy a majestátní několikametrové manty.

„Tady, na Raja Ampatu, máme neskutečné štěstí, protože se nacházíme přímo ve středu takzvaného Korálového trojúhelníku. To je obrovská oblast jihovýchodní Asie, která disponuje největší pestrostí korálů a ryb na celé planetě. Raja Ampat je přímo v jeho středu a je tedy doslova

centrem světové mořské biodiverzity," vysvětluje mi mořský biolog Dom Matchett, jenž se na Arborku společně s dalšími dobrovolníky z Barefoot Conservation už několik měsíců věnuje studiu podmořského ekosystému.

Komerční rybolov je na Raja Ampatu zakázán a na rozdíl od jiných částí Indonésie tu místní rybáři v minulosti prakticky nepoužívali k rybaření dynamit. Dnes tu tak jsou běžně k vidění zvířata, která jsou jinde na světě považována za vzácná. I zdejší korálové útesy jsou překvapivě v dobré kondici.

POMALÁ ZKÁZA

Korály hodně z nás bere jako něco samozřejmého. Jako přirozenou součást oceánu. Byly tu miliony let před námi, a je tedy jasné, že lidstvo bez problému přežijí. V klidném světě pod vodní hladinou se jim přece nemůže nic stát. Opak je ale pravdou. Korálové útesy a na ně navázaní živočichové tvoří velmi křehký ekosystém. Možnosti, jak korály chránit, má přitom každý z nás.

Dom Matchett vyjmenovává to nejmenší, co můžeme udělat: „Jako turisté byste měli dbát na to, co děláte s odpadky, které by rozhodně neměly končit v moři. Také je velice důležité nekrmít ryby. Krmení mění jejich přirozené chování a způsob, jakým se rozmnožují. Současně je velice důležité nedotýkat se při potápění nebo šnorchlování korálů. Jde o živé tvory a dotykem dochází k jejich poškození.“

TEPLO A PLASTY

„Živé tvory? Vážně?“ honí se mi hlavou. Až doteď jsem se o podmořský život příliš nezajímal a korály považoval za kamenné schránky nebo něco podobného. Situace je ale o dost složitější. Korálů

ABSOLUTNÍ RELAXACE.
Na ostrovech Raja Ampat lze jednoduše nalézt cestu do naprosté bezstarostnosti.

existují tisíce druhů. Velice zjednodušeně si můžeme korál představit jako vysoký, hustě obydlený dům, v němž vedle sebe spořádaně žijí tisíce drobných mikroorganismů produkujících potravu pro korál jako takový. Fasáda jejich pomyslného domu pak slouží jako živná půda pro plankton, bez kterého se zase neobejdou ostatní obyvatelé útesu. A celý útes pak představuje velké město. Přitom je až neuvěřitelně jednoduché tuto symbiózu výrazně poškodit. Ať už činností nás jednotlivců, komerčním rybolovem spojeným s tažnými sítěmi, majícími na korálové útesy velice

BYDLENÍ V RÁJI

- Ubytování na Raja Ampatu je často velmi základní, jde o bambusové chýše s matrací a moskytiérou. Cena se pohybuje od 400 do 650 korun na osobu a noc včetně tří jídel.
- Každý návštěvník je povinen zaplatit vstupní poplatek v přepočtu zhruba 1600 korun. Ten opravňuje k neomezené návštěvě souostroví na jeden rok ode dne vstupu.

destruktivní vliv, nebo právě zvyšováním teploty oceánů, na něž se koráli nedokážou adaptovat. Po poškození korálu trvá desítky let, než znovu vyrostě.

Závažným problémem pro podmořský ekosystém jsou také plasty. Recyklace na světové úrovni zatím ani zdaleka nedosahuje potřebné efektivity a velká část plastové produkce končí právě v oceánech. Jenom v Indonésii je to zhruba šest tun za minutu. Plasty jsou velkým nebezpečím pro mořské tvory. Například želvy si pletou igelitky s medúzami, a pokud plasty sežerou, ucpou si jimi žaludky a pojdou hladý. Oceány jsou také plné mikro-

plastů, které konzumují malá zvířata namísto planktonu. Toxiny a chemikálie z plastů pak pomalu, ale jistě putují potravním řetězcem i na náš talíř. Raja Ampat je na tom z většiny ohledů stále dobře, zkáza ale proniká i sem.

SVATEBNÍ VESELÍ

Ohlušující zvuky bubnů narušují poklidnou večerní atmosféru. Dnes se tu koná svatba. Místní souostroví se odlišuje od zbytku Indonésie kromě jiného také převládajícím křesťanským vyznáním. Zdejší kostel po celou dobu dvouhodinového svatebního obřadu praská ve švech. Zajímavostí je, že muži z Arborku si svoji nastávající choť vždy musejí vybrat na jiném ostrově. Spíše než o tradici jde o velice důmyslný způsob, jak se vyhnout genetickým komplikacím.

JEN SI VYBRAT

Kouzlo Raja Ampatu tkví kromě jiného také v tom, že každý ostrov je úplně jiný. I když je pekelně jednoduché zůstat na jednom místě, nasávat poklidnou atmosféru a nikam příliš nespěchat, i další ostrovy rozhodně mají co nabídnout. Zatímco

nevelký Arborek je na místní poměry relativně hustě osídlený, na jiných ostrovech to může být úplně jinak. Na půl hodiny vzdáleném Gamu není problém strávit týden objevováním spletitých mangrovových zákoutí, třeba na vypůjčeném kajaku. Všudypřítomní papoušci pečící své geniální ódy a původní tropická vegetace z každého návštěvníka zaručeně vyženou i poslední zbytky stresu.

Nebo hodinu cesty vzdálený ostrov Kri oplývající panskými plážemi s bílým pískem, zejícími prázdnotou. Většinu ostrova pak pokrývá hustá, takřka neprostupná džungle. Teploty během dne šplhají vysoko nad třicet stupňů a vlhkost vzduchu se blíží stu procentům. Ukrájají nekonečné metry džunglí po úzké pěšince ve společnosti stromových velikánů a – sám se za tohle přirovnání trochu stydím – přijdu si, jako bych právě doběhl maraton.

Přede mnou se v ostrém večerním protisvětle začínají rýsovat obrysy několika stavení. Pouze letmý náznak civilizace, protože vesnice ani vesničky tu prakticky neexistují. Jen na pár místech na ostrově se vedle sebe tísní několik prostých stavení. Jejich obyvatelé využívají ochabujícího svitu posledních zbloudilých slunečních paprsků, dokončují drobné manuální práce a pomalu se chystají ke spánku. Možná si to ani neuvědomují, na svých bedrech ale nesou nelehký úkol. Uchránit tenhle malý ráj na Zemi ve stejné podobě i pro další generace.

Více tipů na cesty v časopise
LIDÉ A ZEMĚ

KDY DORAZIT. Nejlepší doba pro návštěvu souostroví Raja Ampat je od října do dubna.

Foto dne

Foto Reuters

ZROZENÝ Z OHNĚ. Ve slévárně na západě Londýna jsou v ohni připravovány pískové formy, které dají finální podobu prestižním cenám britské filmové a televizní akademie BAFTA. Výsledky za loňský rok budou vyhlášeny příští neděli.

Tipy pro volný čas

HUDBA**Film Music Prague**

V Praze dnes začíná čtyřdenní mezinárodní festival filmové hudby Film Music Prague. Dnešní koncert v Rudolfinu nabídne za osobní účasti skladatele večer skladeb Johna Powella, jenž je mimo jiné podepsán pod filmy s agentem Bourne. Mezi koncerty je i nedělní pocta filmům režiséra a producenta Ridleyho Scotta.

TRADICE**Masopust na Veselém Kopci**

V sobotu se v prostředí muzea v přírodě na Veselém Kopci u Hlinska uskuteční tradiční masopust – obyčej, který je od roku 2010 součástí světového kulturního dědictví UNESCO. Součástí programu jsou průvody masek začínající v 10 a 13 hodin či pravá středočeská zabijačka. Přístupné budou i jednotlivé objekty skanzenu.

HISTORIE**Výstava ke 100 letům československé koruny**

V sobotu začíná v Císařské konírně na Pražském hradě výstava ke stému výročí vzniku československé koruny. Návštěvníci se mimo jiné budou moci seznámit s vývojem tuzemské měny a prohlédnout si staré bankovky a mince i nerealizované návrhy na jejich ztvárnění od umělců, jako byli Alfons Mucha nebo Max Švabinský.

GASTRO**Nová expozice v Salonu vín ve Valticích**

V sobotu se na zámku v jihomoravských Valticích otevře nová expozice Salonu vín, která nabídne stovku nejlepších vín z loňské sklizně oceněných Zlatou medailí. V prostorách historického sklepení zámku spravovaných Národním vinařským centrem bude možné vína ochutnat, přístupná bude i výstava o historii vinařství.

PŘÍRODA**Prohlídky hřebčínů Kladruby a Slatiňany**

Ode dneška do neděle se rodičům a dětem otevře Národní hřebčín v Kladrubech nad Labem a jeho sesterský podnik ve Slatiňanech. Zájemci se na obou místech budou moci vydat na prohlídku stájí včetně koní a zámku a projít si expozici historických kočárů. V Kladrubech se uskuteční šest prohlídek denně, ve Slatiňanech tři. /duk/